

Elektroprivreda Srbije je u procesu razmatranja koje termoelektrane će biti zatvorene, a koje modernizirane.

Do kraja godine Srbija bi trebala donijeti odluku o sudbini termoelektrana u toj zemlji. Elektroprivreda Srbije razmatra koje će biti zatvorene, a koje modernizirane. Dvije trećine struje Srbija dobija sagorijevanjem uglja. Zbog velike zavisnosti od tog energenta, upitno je kako će se Srbija prilagoditi zahtjevima Evropske unije kada je riječ o smanjenju emisije štetnih plinova.

Polja Kolubarskog basena koja se šire ka selu Vreoci leže na 500 miliona tona lignita. Ugalj se odatle odvozi u Obrenovac, u termoelektranu "Nikola Tesla", najveću u Jugoistočnoj Evropi. Maglovito nebo nad ovim gradom već decenijama je uobičajen prizor.

"Zbog otežanog disanja, stalno sa sobom nosim 'Berodual' pumpicu. To je od termoelektrane. Al', i da je nema, ne znam šta je rešenje", rekao je Goran, stanovnik Obrenovca.

"Deca su nam dosta obolela baš zadnjih godina. Svako dete i beba koja se rodila odmah dobije gušenje zbog bronhijalne astme, što je najverovatnije od zagađenja elektrane", kazala je Leptosava iz Obrenovca.

Strategije još nema

Trinaest željezničkih garnitura sa po 27 vagona svakodnevno doprema ugalj na deponiju termoelektrane "Nikola Tesla". Tokom jedne godine elektrane u Srbiji iskoriste 35 miliona tona tog goriva.

"Čak polovina Srbije struju dobija sagorevanjem uglja u pogonima termoelektrane 'Nikola Tesla'. Ali, upotrebi uglja polako ističe rok. Srbija se obavezala da će u narednih 15 godina smanjiti emisiju ugljen-dioksida za 40 odsto", javlja reporterka Al Jazeera Jelena Milutinović. Najveći zagađivači su elektrane, saobraćaj i poljoprivreda. Elektroprivreda Srbije je u obavezi da Evropskoj energetske zajednici do kraja godine pošalje strategiju u kojoj će jasno odrediti budućnost termoelektrana.

"To znači da one blokove koje EPS bude svrstala u nacionalni program, oni će nastaviti da rade do kraja svog životnog veka. Druga opcija je da određene blokove za koje procenimo da su pri kraju svog životnog veka svrstamo u takozvani output sistem, odnosno da do 2023. godine imaju ograničeno vreme eksploatacije. Konačna odluka će nastupiti relativno brzo i ona će se sprovesti u periodima kad za to postoje potrebe", kazao je Dragan Jovanović iz EPS-a.

Kraj godine je sve bliži, a strategije još nema. Za eko-aktiviste iz Srbije to je dokaz da država odugovlači s energetske zaokretom.

'Čista tehnologija'

“Taj plan, koji je trebao da služi kao ulazna informacija za strategiju energetike, nije urađen. Naša strategija energetike, koja je nedavno usvojena, je irelevantna, nije uzeta u obzir osnova kako i na koji način Srbija planira da smanji emisije štetnih materija u skladu sa direktivom o velikim ložištima”, navodi Zvezdan Kalamar iz Centra za ekologiju i održivi razvoj.

U EPS-u kažu da je modernizacija pogona u svim većim termoelektranama u toku. Ugrađuju se filteri koji smanjuju emisije pepela, sumpora, azotnih oksida. Ipak, organizacije nevladinog sektora koje se bave klimatskim promjenama smatraju da to neće dovesti do ciljeva na koje se Srbija obavezala.

“Moramo da uzmemo u obzir da se do 2050. godine podrazumeva da će sve države morati da idu u pravcu redukcije od 80 posto iz elektroenergije, što znači da će biti nemoguće ukoliko Srbija uđe u investicije koje sada planira”, rekao je Zvezdan Kalamar.

Ministar rudarstva i energetike Aleksandar Antić nedavno je izjavio da je rješenje kojem Srbija teži korištenje uglja kroz takozvane čiste tehnologije. Ipak, nema podataka o tome koliko bi to bilo isplativo za postojeći elektroenergetski sistem zemlje.

izvor: aljazeera.balkans.net